

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for HSL-fakultetet

Møtedato:
21.09.2023

Sak:

Fornyelse av studie- og emneporteføljen - høring på HSL-fakultetet

Innstilling til vedtak

- 1. Fakultetsstyret takker enhetene ved fakultetet for det grundige og konstruktive arbeidet som er lagt ned i prosessen.*
- 2. Fakultetsstyret ber dekanen gå videre med høringsprosessen på fakultetet som beskrevet i saken, og ferdigstille høringssvaret fra fakultetet til rektor innen høringsfristen.*

Universitetsstyret besluttet i sak 32/22 en overordnet prosess for videreutvikling og fornying av studieporteføljen ved UiT. Bakgrunnen var behovet for å ta framtidens ansvar gjennom å videreutvikle UiTs studietilbud slik at de treffer de langsiktige kompetansebehovene, samtidig som UiT som helhet må ta grep for å sikre at vi bruker knappere ressurser på en formålstjenlig måte. Helt sentralt står målet om å ivareta UiT som et nasjonalt breddeuniversitet med sterk regional forankring, samtidig som UiT skal tilpasse seg en framtid med strammere budsjetter og lavere ungdomskull.

Proessen med videreutvikling og fornying av studieporteføljen omfatter alle program og emner ved UiT. Alle enheter er bedt om og må foreta nødvendige vurderinger av hvilke tiltak som bør iverksettes for å styrke kvaliteten i utdanningene og utnytte ressursene bedre.

Som fakultetsstyret er kjent med, er det tidligere utarbeidet en kartlegging av alle studieprogram, og fem arbeidsgrupper har gitt sine innspill til hvilke grep som kan tas (fase 1). Styringsgruppen (ledet av prorektor utdanning og bestående av dekanene ved fakultetene og direktørene ved UB og UMAK, samt leder for Studentparlamentet) har - basert på innsikten fra fase 1 - utarbeidet en rapport med vurderinger og anbefalinger. Alle relevante dokumenter som er felles for hele institusjonen er tilgjengelige på: <https://uit.no/project/studieportefoljen>.

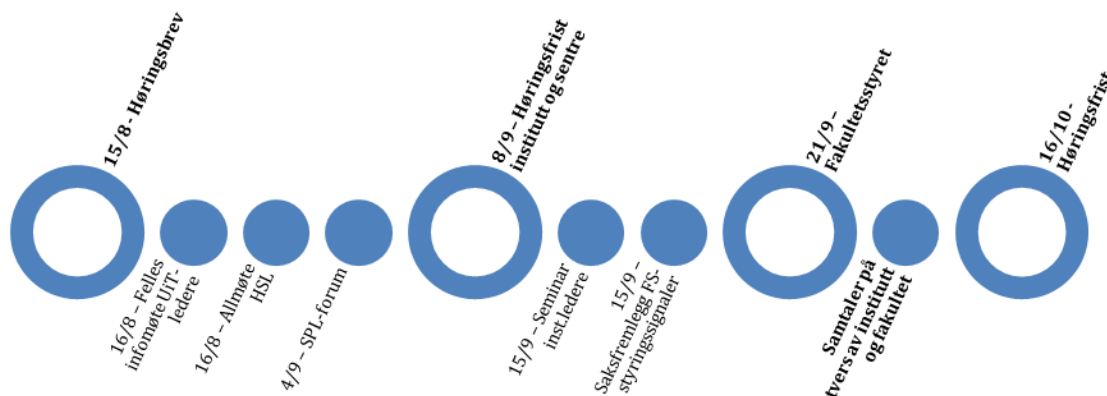
Høringsspørsmål

Høringen er bygd opp i tre hoveddeler. Del 1 stiller spørsmål om UiT skal endre grunnmodell for utdanning. Her foreslås det at byggeklossmodellen innføres som grunnmodell for disiplinfagene, samt for sivilingeniørgradene. Del 2 stiller spørsmål om hvilke strategier som bør prioriteres i hvilke faglige sammenhenger, og del 3 har spørsmål om hvilke rammebetingelser og øvrige forhold som er avgjørende for å lykkes med videreutvikling og fornying av porteføljen. Hvert kapittel følges av spesifikke høringsspørsmål.

Rektor har vært tydelig på at han ønsker at fakultetene gir sine overordnede vurderinger av høringsspørsmålene og ikke utelukkende en oppsummering av instituttenes tilbakemeldinger.

Prosess ved HSL

De faglige enhetene ved UiT mottok [høringsbrevet](#) fra rektor 15. august, og har fått frist til 16. oktober med å komme med sine høringsvar. Dekanen har lagt opp til følgende tidslinje for porteføljehearingen internt på HSL:

Foreløpig plan ble presentert for instituttlederne i juni, og endelig plan ble presentert i allmøte på HSL 16. august.

Felles infomøte UiT-ledere

Prorektor utdanning presenterte rapporten og høringsbrevet og svarte på innkomne spørsmål. Institutt- og senterlederne ved HSL var deltakere i dette felles informasjonsmøtet. Presentasjonen som ble gitt i møtet følger vedlagt.

Allmøte HSL

Dekanen orienterte om høringsbrevet, rapporten og den videre prosessen ved fakultetet. Alle ansatte ved HSL var invitert inn til møtet. Presentasjonen som ble gitt i møtet følger vedlagt.

Studieprogramlederforum

Det var et fysisk møte hvor alle studieprogramledere ved HSL var invitert 4. september. Tilsammen 24 studieprogramledere (eller ansatte som stilte på vegne av studieprogramleder) deltok. Målet med seminaret var å gi tid til en felles diskusjon om høringsbrevet om studieporteføljesaken. Mest tid gikk til punktet knyttet til byggeklossmodellen. Her var deltakerne i grupper i 1 time før en felles diskusjon. I seminaret var ingen fra disiplinfag mot byggeklossmodellen på BA-nivå. Det var endel diskusjon knyttet til byggeklossmodellen på MA-nivå. Profesjonsfagene viste til at de er rammestyrte, men i diskusjonen var det åpninger for tverrfaglige emner. Under punktet om matriseorganisering var det en gjennomgang av lektor 8-13 og deltakerne diskuterte fordeler og ulemper. På ulempesiden var det særlig påpekt utfordringene knyttet til administrering av de matriseorganiserte utdanningene. En tendens var at representantene for studietilbud med god rekruttering var mindre opptatt av utvikling av nye samarbeid enn studieprogram med få studenter.

Høringsvar fra institutt og sentre

Instituttene og sentrene fikk frist til 8. september med å melde inn sine høringsvar til fakultetet. Alle høringsvar med vedlegg er tidligere lagt ut på Teamsområdet til fakultetsstyret og delt med instituttlederne. Svarene følger også vedlagt denne saken.

Et halvdagsseminar med institutt- og senterlederne ble gjennomført i Tromsø den 15. september. Her ble tiden brukt på å gjøre seg kjent med hverandres tre viktigste poenger i svarene på høringen. Basert på dette omhandlet seminaret;

- Hvilke potensialer for samarbeid og arbeidsdeling lederne så for egen enhet etter å ha sett/hørt de andres høringsinnspill
- Hvordan forstår enhetene matrise-organisert utdanning, og hvilke varianter er de gode variantene?
- Hvilke muligheter og utfordringer er knyttet til matrise-organisering?

Til slutt fikk lederne speed-date med tre andre ledere etter eget valg for å se på mulige samarbeidsmuligheter. Det var både plenums- og gruppediskusjoner. Formålet med seminaret var å begynne prosessen med å se etter muligheter på tvers og gjøre seg bedre kjent med andre enheters utdanningsplaner.

Dekanens vurdering og anbefaling

Alle enhetene (unntatt Barentsinstituttet som ikke har studier) leverte sine høringsinnspill innen fristen 8. september. Det er gjennomført mye godt og konstruktivt arbeid på enhetene i en sak som både er omfattende og kompleks.

Institutter og sentre opplever at de har hatt gode diskusjoner og prosesser internt, men at det naturlig nok ikke hersker enighet omkring alle spørsmål høringen reiser. Utfordringene er ulike for de forskjellige enhetene; noen har mange studenter per faglig ansatt mens andre har få, noe enheter er tilstede på flere campus og arbeider internt med å utnytte ressursene best mulig på tvers av campus, noen har studieprogrammer som er avhengige av emner andre enheter eier og er dermed sårbare overfor endringer enheten som eier emnene beslutter, noen er rammeplanstyrte, mens andre har nasjonale krav de må oppfylle for å sikre studentene mulighet til å bytte studiested midt i studiet, engelskspråklige programmer er utfordret av studieavgiften for studenter utenfor EU/EØS og må tilpasse seg en ny tid, de fleste må redusere antallet emner de tilbyr, mange har forslag til nye fellesfag og flere er opptatt av å sikre fleksibiliteten fremover.

Formålet med prosessen er at UiT skal møte de langsiktige kompetansebehovene og at vi må bruke knappe ressurser på en bedre måte. Hvordan kan vi styrke utdanningskvaliteten, sikre ansatte tilstrekkelig forskningstid, og ivareta UiT som et nasjonalt breddeuniversitet med sterk regional forankring? Dette er de overordnede spørsmålene vi ikke må miste av syne.

Høringssvarene belyser mange av de viktige spørsmålene som er stilt, om enn ikke alle. Flere ønsker for eksempel å tilby fellesfag, men færre ønsker å motta emner fra andre. Enhetene identifiserer i liten grad program- og emneområder som over tid har hatt lav rekruttering eller har uforholdsmessig høye kostnader, de identifiserer i liten grad fagområder som kan/bør organiseres som matrise, eller tar i bruk strategiene sammenslåing og arbeidsdeling.

Del 1 i høringen omhandler grunnmodell for utdanning. Ved HSL-fakultetet er det enighet om at byggeklossmodellen bør innføres som grunnmodell for disiplinfagene på BA nivå. Når det gjelder MA er det skepsis til modellen med to ulike mastergradsløp. Det vises blant annet til at de som har forsøkt dette har gått tilbake til en modell, da forskjellen var uklar for studentene og skapte forvirring.

Vi har pr nå ikke oversikt over hvor mye den samlede ressursbruken ved fakultetet vil bli påvirket dersom byggeklossmodellen innføres. Dette vil vi se nærmere på muligheten for å omtale i fakultetets endelige høringssvar.

Del 2 spør om hvilke strategier som bør prioriteres i hvilke faglige sammenhenger. Her har vi mottatt mange ulike innspill, men vi opplever ikke at de tar oss langt nok. Dette skyldes delvis ulike forståelser av begrepene/strategiene. Dekanen vurderer derfor at det er viktig å gå i direkte dialog med enhetene enkeltvis for å komme i mål med en felles høringsuttalelse fra fakultetet. Det er for eksempel i liten grad kommet forslag til mer bruk av matrise mellom profesjonsfag og disiplinfag, for å utnytte fordelene med å være et breddeuniversitet. Strategiene tilpasning, arbeidsdeling, sammenslåing og utvelgelse bør også vurderes grundigere i dialog med den enkelte enhet. Mulighetene for å tilby noen fagområder som valgfag/årseenheter der det ikke er studentgrunnlag for at de fortsetter som programfag bør også løftes, slik at vi kan sikre heterogenitet/bredde i porteføljen.

Dekanen vurderer at det vil være viktig med en innledende kontakt på tvers av fakulteter og eventuelt institusjoner.

Del 3 fokuserer på nødvendige rammebetingelser som fagadministrative støttesystemer og tjenester ved UiT. Dette er et viktig punkt dersom vi skal styrke kvaliteten, utvikle våre læringsdesign, sikre faglig utvikling, legge til rette for mer fleksible undervisningstilbud og tilpasse oss en studentgruppe som er mer heterogen. Her bør fakultetet være tydeligere enn det enhetene er i sine høringssvar.

På spørsmålet om bolk eller langsgående undervisning bør være hovedregelen for organiseringen av semesteret, er tilbakemeldingen fra enhetene at begge deler har sine fordeler, men at det avhenger av hvilken type emne/fag det er snakk om.

Dekanen vurderer at det både under del 2 og del 3 bør arbeides mer frem mot høringsfristen slik at vi øker sjansene for å nå de målene som er satt for fornyelsen av studie- og emneporteføljen gjennom de grepene som foreslås.

Anne Britt Flemmen

dekan

—

Frode G. Larsen

fakultetsdirektør

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur